

מסורת הש"ס

(א) ת"כ אחרי פ"ה א"ה, (ב) ע"ל דף י' ממחז כח, (ג) (יומא סג.) ת"כ שם פרש"י ה"ח, (ד) ממחז מנח; (ס) פסחים סא. לעיל צא.

(ז) ד"ה ור"א.

שינויי נוסחאות

[א] עולה מחוסרת (כתח"י). וכן להלן בכל המקומות: [ב] גיר' קרנן להלן ואשם מצורע שיש בהן פסול. ע"י רש"י. וע"י ט"ה"ק מנ"כ פ"ז: [ג] ל"ל בזבגו ודמנ' ר"א חז"י מנ"כ שני מוציא. ונדו"ו רפ"ב יבול לא אוציא ולפניו חוקן עפ"י סה"י. ולח"י חז"י סה: [ח] לשמו הא מני ר"א הוא כ"ל פסול והשאר ממק (ש"מ). ובג"י רש"י. וק"ס ללין שבהם ש"מ קאי על ג"י ד"ו דלח"ה שס לעולם לשמו. אכל הגורסא דפ"י שגו אי"ס בלא הגרסא: [ו] ל"ל בר ליא. וכן להלן ורש"י (ש"מ): [ז] ואשם נזיר ואשם מצורע ונסב וכו' ולא ידענא מאי תלמודא אמר רבינא מאי טעמא לא ידענא שור וכו'. לל"ל (ש"מ) ובג"י"ו בבבא"ה: [ח] מקום ונאי קושיא דלמא ח"י"ג כדאמרנא אמר ר"ב בר יצחק משום וכו' (כתח"י ושו"מ). ק"ל מקום ואילו חטאת וכו' דא אבאי תרמייה דלמא ח"י"ג ודכארות בקמייהא אמר ר"ב בר' (ש"מ). וע"י רש"י דמשמע גזירנא הכל כל השקלא וטריא דלעיל ובמאי עסקינן וכו', וכו"ה כג"ל: [ט] לוי דתני לוי (ש"מ): [י] מיתב מעיקרא מתקן (ש"מ): [יא] עולה המחוסרת לל"ל (ב"ש): [יב] מחייב ואפילו אשם לא בעי רביינא דהא וכו' לל"ל (ש"מ): [יג] ל"ל ובמחז' (ש"מ): [יד] ל"ל רשכבות (ש"מ). [והג"י ושלמו שגא רש"י לשלול לח"ה כג"ל]: [טו] אלא הכי קא משני (ב"ב"ש): [טז] ואשמעינן (ש"מ): [כח"י]. [ומיתב באשמות מתקן]: [יז] ל"ל דאמ"ג (ב"ש): [יח] ל"ל בעיקרה (ש"מ). ל"ל בעיקרה שבו עדיון קאי (בה"ז מקובן האחר): [יט] כג"פ טקס וקשיא לי אכתי למאי איצטריך לרבינו משור וכשב תדיוו נמי עיקרה מעליא דא רבינן בפי' השוחט (דף קט ע"א) מלא יביאנא לעשרת פסה חטאת שלא לשמו: [ב] דבור זה מקומו להלן אחר ד"ה יבול (ב"ב): [בא] הגרסא ככתב"י ללפניו, וכן גירסת שמי"י (ש"מ בד' וילגא נפל ט"ס מנ"ש לא ברס) וי"ש וכו"ב גו. והל"ק וד"י כתבו דל"ל יבול שאני מרבה לא גרס הכא. יע"ש בדבריהם. ח"ל ספר ד' דוד, לפי דגדרי רש"י מגומגמם ל"ל ר"ל א"ל להל"ך קמ"ה הנה מתיב אחר שמיעט רובע ורבע וכל וכל דמני לעיל בתמתיקין, אחר או אורא את אלו ולא אורא פרת חטאת ושערי המשתא, ח"ל לה' וכו', או אורא אלו שאנין מיתקין לה' ולא אורא עולה ומחוסר זמן גבוה, וחטאת בין גבוה בין כגבוליו כו', ח"ל לפני משכן ה' וכו', או יבול שאני עולה מחוסר זמן כגבולים ואשם נזיר ואשם מצורע כו'. והך כתייבא היינו ח"ש הראשון שגב"ה. והנה בכל הספרים הישנים היה נדפס בגמרא יבול לא אוציא עולה עולה מחוסר זמן בגופה, כמו שהוא בחז"ל. ומה שדפס יבול שאני מרבה, הוא עפ"י גהות הדב כה"ל. ולפי זה דברי רש"י הם תמוהים. ולר"ך לומר שהיה הגרסא לפני רש"י יבול שאני מוציא, וכבש רש"י טענות הוא דהכי רישא דכתייבא דלעיל הוא וא"כ או ק"ד ומרבה אלו א"ך קמי תבר הכי יבול שאני מוציא ח"ך וכו', ומכאן דברשא נמי הוא מוציא. ויבול רש"י עוד רח"ה ממו"כ דגרסי' ולא אוציא. אלתא דלפי האמת הם מוצאים. וכבש עוד רש"י דנלמא היה ראוי לגרוס כמיו. אש"י ששעני

הכל אחר או גרסינן לא אורא או יבול שאני מרבה. אלא שהגרסין ש"י כך לפי שסביר דסיפא דכתייבא דלעיל הוא, והך כתייבא דלעיל מרבה, וא"כ יצדק כפן הלשון יבול שאני מרבה, לכן ש"י גרסתה המורה, שכן נראה דעת כה"ל. אמנם הדברים תמוהים, דכפשיטא דלי אפשר לגרוס יבול שאני מוציא, ובאלמא א"י מרבה אומם, דהא מיעט אומם כאלמא. לכן נ"י דוחאי נוסחא היטת כמנה יבול לא אוציא, ולר"ך להיות דגדרי רש"י יבול שאני מרבה לא גרסינן דרישא [דההיא] דלעיל היא, וא"כ יצדק יומר בטעם יבול לא אוציא. אמנם הגרסין דסביר דכתייבא דלעיל היא הגיהו יבול שאני מרבה. דכיון דסיפא דלעיל הוא, יצדק הלשון יבול שאני מרבה. וכן כתב בחז"י. וייתר הכו דף ל"ז ע"ג כתב בענין אחר, ומה שכתבתי נראה יומר נטון.

ע"כ ס' י' דוד: [בב] דההיא דלעיל (כתח"י ושו"מ) [בג] מכלן ועד קס"ד לתא ככ"יפ: [בד] ל"ל וגרסי' (ש"מ): [בה] ג"י ש"מ וי"ש מוציא. וע"י חז" ד: [בז] בתלמוד אחרונה (כ"י"י) [בז] היא יבול דה"ל (ב"ב וכתב ב"ר): [בח] ל"ל משור (כתח"י וד"י):

[בט] כפן הס"ד ומת"ד ואילו (שמי"י וב"ב): [ל] בבעלים הם ושייחיה לל"ל (ב"ש): [לא] קאמר לה (ב"ש): [לב] ל"ל דלא ילפי' (ש"מ): [לג] דשמעינן (כ"י"ש): [לד] חייב בששחטן שלא (כ"י"י): [לה] ל"ל אלא דבי (ש"מ): [לו] ל"ל בדבוחתה (ב"ב"ש):

פרת חטאת פרק ארבעה עשר זבחים

פסח בשאר ימות השנה אינו כשר לשמו. דתנן ס שחטו קודם חלות פסול שנאמר בין הערבים: **שלמים הוא**. ואין זה אלא לשמו: **לימא מסייע ליה**. לרב חלקיה: **יכול שאני מוציא**. מאל פתח שלא יתחייב בחוק על עולת א מחוסר זמן כגבולים כגון של יולדת ומצורע הואיל ואינה ראויה לגא לפנים למזותה:

ואשם נזיר ואשם מצורע. שיש בה פסול ולקמייה מפרש ואילו מאי פסולה: **שור מ"מ נו'**. דמנ"י למימר **אשר ישחט במזנה** או **אשר ישחט מחוק למזנה** ואלא פתח וגו' ואנא ידענא דשור או כבז או עו הוא: **ואילו חטאת ש"יירה**. ולא רבייה לחיובא: **אי נימא בזמנו**. ולשמו: **מאי איריא אשם**. דרבייה חטאת נמי מחייב ב דלא בעי רביינא ואפילו אשם דהא חזי כפנים: **אלא שלא בזמנו**. רבייה לחיובא כח"ס: **אי נשמו אשם אמאי חיבי**. והא אינו כשר ליקרב ומתני' ג [ק"ב]: תנא פטור ואי משום דראוי לשלא לשמו כפני' הא מחוסר עקי' וכולהו מודו זו אלא לאו שלא לשמו רבי לחיובא בחוק כרב חלקיה אלמא דבר שאינו כשר לשמו כפנים כשר לשלא לשמו ומחייב עליה שלא לשמו בחוק: **ה"ג לעולם בזמנו ושלא לשמו**. א"נ **ה"ג לעולם בזמנו**. ותו לא. וממילא אשלא לשמו דאוקינמא קאי. ושכתבו ד כספרים ולשמו ה מפרש טועה כתבו ולפוס ריהטא משום דפרכין לעיל **אי נימא בזמנו מאי איריא כו'** וקא בעי לגשווי לעולם בזמנו ולשמו ודקא קשיא לך אי הכי חטאת נמי אין ה"ג ומתא אשם והוא הדין לחטאת ולא מילתא היא דא"כ ר"א מאי בעי הכא מכדי ר"א לענין שלא לשמו אקשיה כפ"ק ו (לעיל י): כפסול אשם שלא לשמו כחטאת אכל לענין לשמו מאי עיקר ומאי טפל איכא תרוייהו כמידי להכשיר כפנים וחיוז בחוק. ותו ל"ל

לרביי להאי משור וכבז ועו הרי כשר ליקרב וכמזותו כפנים הוא שחטו בחוק. אלא ז קא משני לעולם כפנים ולשמו ואינטריך לרבייה משום דשלא לשמו פסול הוא: **ור"א היא**. דמקיש אשם לחטאת דמיפסיל בשלא לשמו כפנים כחטמות ח דלפניה מחייב עלה בחוק אש"ג י דעקר מנייה שם אשם אחתי מאי הוה מעייל ליה לפנים הוה כשר למישחמיה סתמא וכשר לשם אשם ועולה יא לשם חובה דמשום דיצוריה לא מיעקר שמה מנייה וכל כמה דלא שחמיה ליה בעיקרה יב קאי סתמא לשמו הלכך כי שחט ליה ראוי לפנים לשמו היה. וה"ה דלחטאת שלא לשמו נמי חייב אלא תנא טפל ואשמעינן אש"ג דכה"ג פסול כפנים מחייב עליה בחוק וה"ה לעיקר דמ"ש סוף סוף תרוייהו פסילי שלא לשמן ובת"כ יג [אחרי פ"ט] קמי בה כדהיא שלא לשמו וע"כ מוקי לה כר"א דאילו לרבנן לא אינטריך ליה לרביי דהא כי האי גוונא מתקבלת כפנים היא יד: **פ"ט**. קייעתא לרב חלקיה ומיוצבתא דרב הונא: **גנופה** טו. כגון חוך שמונה ללידתה: **יכול שאני מרבה** טז. גרס הכא דרישא טז דלעיל היא. ובתורת כהנים טז [שם פרש"י] הכי מתיא לה אוריא את אלו שאנין מיוחדין לשם ולא אוריא עולה מחוסרת זמן גבוהה וחטאת בין גבוהה כו' והגרסין טז שינו את הלשון וגרסינן יז הכא יכול שאני מרבה יח את כו' לפי שהציאות בלימודא יט אחריתא וסביר דסיפא דההיא דלעיל היא כ: **יכול שאני מרבה**. משום כא מ"מ אף עולה מחוסר זמן וכו': **וחטאת בין גנופה בין כגופה** כב כגון של נזיר ומצורע שלא מלאו ימיהם כג: **יבול אשם נזיר ומצורע מחוסר זמן כגבולים** כד שיידיה ולא רבייה לפטורא שמע מניה ס"ל דחייב: **ובמאי אי נימא בלשמו אשם נמי ניפטריה**. דהא לא חזי: **אלא שלא לשמו**. הלכך חטאת פטור דלא חזי לפנים ואשם חייב דחזי לפנים ואף על גב דאין רחאי לשמו והיינו כרב חלקיה ודלא כרב הונא: **ה"ג הא מני ר"א היא כו'** ולא גרסינן לעולם בלשמו: **הא מני ר"א היא**. כלומר דאי בשלא לשמו היא כדקאמרת הלכך חטאת פטור דלא חזי כפנים לא בלשמו ולא בשלא לשמו דמחוסר זמן הוא ואשם נמי פטור דלא חזי לפנים לשמו במחוסר זמן ולא לשלא לשמו דר"א קאמר כז דפסיל כחאשם שלא לשמו והאי דשיידיה לאשם לאו דק"ל דחייב אלא כיון דחד טעמא הוא משום דתרוייהו פסולין שלא לשמו כפנים הוא תנא עיקר חטאת דפטור וכ"ש טפל אשם והאי כ"ש מגמוס ודוחקיה דרב הונא דלאוקמייה כר"א משום סיפא דעל כרחיך כרבי אליעזר מיתוקמא דכפרישנא לעיל כח ועוד משום דלרבנן לא כט ילפינן אשם מחטאת ליכא למימר תנא האי והוא הדין להאי ואף על גב דלרבנן נמי קאמר דפטור דאין לך דבר שאינו כשר לשמו. וכשר שלא לשמו לא מני לאוקומא כרבנן דא"כ נשמעינן אשם דפטור דנשמעינן לא בה מרתי וכ"ש חטאת: **פ"ט דכי אסא רב דימי כו'** **ואילו חטאת שיירא ובמאי נו'**. כדאוציבנא לב כקמייתא: **ומאי קושיא**. לסיועה לרב חלקיה דלמא ה"ג כדאמרין דבזמנו קאי כדאוקמא כקמייתא לעיל ור"א היא: **אמר ר"נ בר יצחק**. לא מני לאוקומי להא בזמנו משום דרב דימי קשיא ליה דתני (ליה) בר ליואי אדחני לוי שחטן מחוסר זמן כגבולים פסולין ובחוק נמי נפטר: **ומשני ליה רב דימי**. הא דתני חייב לד שלא לשמו והא דתני פסולין ודכוותיה בחוק פטור כשחטן לשמו ומדקשיא ליה דתני לוי אכזר ליואי ש"מ שמיע ליה לרב דימי דמתני' דבר ליואי נמי במחוסר זמן וקאמר חייב ואע"ג דאין ראוי לשמו כפנים ראוי לשלא לשמו וסייעתא לרב חלקיה: **רב אשי רמי מסני'**. דקתני לשמו פטור אצרייתא קמייתא דתינא לעיל חייב: **ומשני מחני' לשמו וצרייתא שלא לשמו**. כרב חלקיה: **נימא סהוי סיזבסיה דרב הונא**. מדכי לה אתא רב דימי כדאמרן דליכא לאוקומא בזמנו מדקשיא ליה תני לוי אדחני בר ליואי: **הכא במאי עסקינן**. דמחוסר זמן חייב בשלא לשמו: **כגון שהפריש שני אשמוס לאחריו**. שאם יאכזר האחד יתכפר כשני ושחט אחד מהם בחוק קודם זמנו לשם עולה דהאי כיון דסופו לרעייה קאי דאשם שפירו כעליו רועה דמיו לקיך המזבח שהיא עולה חזי לדוכמיה לז כפנים אי שחט לגופיה לעולה:

קטו.

פסח בשאר ימות השנה שלמים הוא. פי' כקונטרס ואין זה אלא לשמו משמע שרואה לומר דכיון דשלמים הוא כששחטנו לשם שלמים היינו לשמו וא"מ והלא כששחטנו לשם עולה או לשם זבח אחר היו נמי שלמים כדאמר' כפ"ק לעיל ח: לכל דשחטי ליה שלמים ליהוי וי"ל דמ"מ כיון דשלמים הוא הרי הוא כשר לשמו ושלא לשמו כגון לשם שלמים ולשם זבח אחר:

מחוסר זמן בבע"ים. אעולה קוקא קאי ולא אלאין: **או שהיו בני שתי שנים ושחטן פסולין**. הך כרייתא איתא כפ' התכלת (מנחות מח): והכא והתם קמי פסולין ועוד מתיא התם כדלדך כרייתא פסולין ומעובר נורתן וילאו לזית השריפה ומיתה דנחמורה כפ' אלו קדשים דף יט: תניא אשם בן שנה והציאו שש שמים בן שנה והציאו בן שנה כשרים ולא עלו לז לשם כעלים לשם חובה ר"ש אומר כל עמלן אינן קדושים וי"ל דכאן לשמו כאן שלא לשמו כדמשני הכא ומיזיו קשה דא"כ קשיא לרב הונא הא איכא האי דפסול לשמו וכשר שלא לשמו ועוד דאי בשלא לשמו מיירי כחמורה ל"ל למיתמי ולא עלו לשם חובה הא אפילו כמזותו לח נמי דכיון דשלא לשמו הוא אין עולה לשם חובה:

עולת מחוסר זמן בבעלים אשם י נזיר ואשם מצורע יב (מנין וגסבי להו תלמודא לחיובא ולא ידענא מאי היא) מאי תלמודא אמר רבינא שור מכל מקום כשב מכל מקום עז מכל מקום יג הא מאי רומיא כדאמרת אמר ר"ג יד משום [דרמי] דתנא דבי ר' ליואי טז ארתני לוי יז באשם נזיר ואשם מצורע ששחטן שלא לשמן כשיריון ולא עלו לבעלים לשום חובה שחטן מחוסר זמן בבעלים או שהיו בני שתי שנים ושחטן פסולין ומשני רב דימי לא קשיא כאן לשמו כאן שלא לשמו רב אשי רמי מתני' אברייא ומשני כאן לשמו וכאן שלא לשמו לימא תיהוי תיובתיה דרב הונא אמר לך רב הונא הכא במאי עסקינן כגון שהפריש שתי אשמות לאחריות דחד מינייהו מעיקרא י עולה היא

לרביי להאי משור וכבז ועו הרי כשר ליקרב וכמזותו כפנים הוא שחטו בחוק. אלא ז קא משני לעולם כפנים ולשמו ואינטריך לרבייה משום דשלא לשמו פסול הוא: **ור"א היא**. דמקיש אשם לחטאת דמיפסיל בשלא לשמו כפנים כחטמות ח דלפניה מחייב עלה בחוק אש"ג י דעקר מנייה שם אשם אחתי מאי הוה מעייל ליה לפנים הוה כשר למישחמיה סתמא וכשר לשם אשם ועולה יא לשם חובה דמשום דיצוריה לא מיעקר שמה מנייה וכל כמה דלא שחמיה ליה בעיקרה יב קאי סתמא לשמו הלכך כי שחט ליה ראוי לפנים לשמו היה. וה"ה דלחטאת שלא לשמו נמי חייב אלא תנא טפל ואשמעינן אש"ג דכה"ג פסול כפנים מחייב עליה בחוק וה"ה לעיקר דמ"ש סוף סוף תרוייהו פסילי שלא לשמן ובת"כ יג [אחרי פ"ט] קמי בה כדהיא שלא לשמו וע"כ מוקי לה כר"א דאילו לרבנן לא אינטריך ליה לרביי דהא כי האי גוונא מתקבלת כפנים היא יד: **פ"ט**. קייעתא לרב חלקיה ומיוצבתא דרב הונא: **גנופה** טו. כגון חוך שמונה ללידתה: **יכול שאני מרבה** טז. גרס הכא דרישא טז דלעיל היא. ובתורת כהנים טז [שם פרש"י] הכי מתיא לה אוריא את אלו שאנין מיוחדין לשם ולא אוריא עולה מחוסרת זמן גבוהה וחטאת בין גבוהה כו' והגרסין טז שינו את הלשון וגרסינן יז הכא יכול שאני מרבה יח את כו' לפי שהציאות בלימודא יט אחריתא וסביר דסיפא דההיא דלעיל היא כ: **יכול שאני מרבה**. משום כא מ"מ אף עולה מחוסר זמן וכו': **וחטאת בין גנופה בין כגופה** כב כגון של נזיר ומצורע שלא מלאו ימיהם כג: **יבול אשם נזיר ומצורע מחוסר זמן כגבולים** כד שיידיה ולא רבייה לפטורא שמע מניה ס"ל דחייב: **ובמאי אי נימא בלשמו אשם נמי ניפטריה**. דהא לא חזי: **אלא שלא לשמו**. הלכך חטאת פטור דלא חזי לפנים ואשם חייב דחזי לפנים ואף על גב דאין רחאי לשמו והיינו כרב חלקיה ודלא כרב הונא: **ה"ג הא מני ר"א היא כו'** ולא גרסינן לעולם בלשמו: **הא מני ר"א היא**. כלומר דאי בשלא לשמו היא כדקאמרת הלכך חטאת פטור דלא חזי כפנים לא בלשמו ולא בשלא לשמו דמחוסר זמן הוא ואשם נמי פטור דלא חזי לפנים לשמו במחוסר זמן ולא לשלא לשמו דר"א קאמר כז דפסיל כחאשם שלא לשמו והאי דשיידיה לאשם לאו דק"ל דחייב אלא כיון דחד טעמא הוא משום דתרוייהו פסולין שלא לשמו כפנים הוא תנא עיקר חטאת דפטור וכ"ש טפל אשם והאי כ"ש מגמוס ודוחקיה דרב הונא דלאוקמייה כר"א משום סיפא דעל כרחיך כרבי אליעזר מיתוקמא דכפרישנא לעיל כח ועוד משום דלרבנן לא כט ילפינן אשם מחטאת ליכא למימר תנא האי והוא הדין להאי ואף על גב דלרבנן נמי קאמר דפטור דאין לך דבר שאינו כשר לשמו. וכשר שלא לשמו לא מני לאוקומא כרבנן דא"כ נשמעינן אשם דפטור דנשמעינן לא בה מרתי וכ"ש חטאת: **פ"ט דכי אסא רב דימי כו'** **ואילו חטאת שיירא ובמאי נו'**. כדאוציבנא לב כקמייתא: **ומאי קושיא**. לסיועה לרב חלקיה דלמא ה"ג כדאמרין דבזמנו קאי כדאוקמא כקמייתא לעיל ור"א היא: **אמר ר"נ בר יצחק**. לא מני לאוקומי להא בזמנו משום דרב דימי קשיא ליה דתני (ליה) בר ליואי אדחני לוי שחטן מחוסר זמן כגבולים פסולין ובחוק נמי נפטר: **ומשני ליה רב דימי**. הא דתני חייב לד שלא לשמו והא דתני פסולין ודכוותיה בחוק פטור כשחטן לשמו ומדקשיא ליה דתני לוי אכזר ליואי ש"מ שמיע ליה לרב דימי דמתני' דבר ליואי נמי במחוסר זמן וקאמר חייב ואע"ג דאין ראוי לשמו כפנים ראוי לשלא לשמו וסייעתא לרב חלקיה: **רב אשי רמי מסני'**. דקתני לשמו פטור אצרייתא קמייתא דתינא לעיל חייב: **ומשני מחני' לשמו וצרייתא שלא לשמו**. כרב חלקיה: **נימא סהוי סיזבסיה דרב הונא**. מדכי לה אתא רב דימי כדאמרן דליכא לאוקומא בזמנו מדקשיא ליה תני לוי אדחני בר ליואי: **הכא במאי עסקינן**. דמחוסר זמן חייב בשלא לשמו: **כגון שהפריש שני אשמוס לאחריו**. שאם יאכזר האחד יתכפר כשני ושחט אחד מהם בחוק קודם זמנו לשם עולה דהאי כיון דסופו לרעייה קאי דאשם שפירו כעליו רועה דמיו לקיך המזבח שהיא עולה חזי לדוכמיה לז כפנים אי שחט לגופיה לעולה:

כדרב

הכל אחר או גרסינן לא אורא או יבול שאני מרבה. אלא שהגרסין ש"י כך לפי שסביר דסיפא דכתייבא דלעיל הוא, והך כתייבא דלעיל מרבה, וא"כ יצדק כפן הלשון יבול שאני מרבה, לכן ש"י גרסתה המורה, שכן נראה דעת כה"ל. אמנם הדברים תמוהים, דכפשיטא דלי אפשר לגרוס יבול שאני מוציא, ובאלמא א"י מרבה אומם, דהא מיעט אומם כאלמא. לכן נ"י דוחאי נוסחא היטת כמנה יבול לא אוציא, ולר"ך להיות דגדרי רש"י יבול שאני מרבה לא גרסינן דרישא [דההיא] דלעיל היא, וא"כ יצדק יומר בטעם יבול לא אוציא. אמנם הגרסין דסביר דכתייבא דלעיל היא הגיהו יבול שאני מרבה. דכיון דסיפא דלעיל הוא, יצדק הלשון יבול שאני מרבה. וכן כתב בחז"י. וייתר הכו דף ל"ז ע"ג כתב בענין אחר, ומה שכתבתי נראה יומר נטון.

ע"כ ס' י' דוד: [בב] דההיא דלעיל (כתח"י ושו"מ) [בג] מכלן ועד קס"ד לתא ככ"יפ: [בד] ל"ל וגרסי' (ש"מ): [בה] ג"י ש"מ וי"ש מוציא. וע"י חז" ד: [בז] בתלמוד אחרונה (כ"י"י) [בז] היא יבול דה"ל (ב"ב וכתב ב"ר): [בח] ל"ל משור (כתח"י וד"י):

[בט] כפן הס"ד ומת"ד ואילו (שמי"י וב"ב): [ל] בבעלים הם ושייחיה לל"ל (ב"ש): [לא] קאמר לה (ב"ש): [לב] ל"ל דלא ילפי' (ש"מ): [לג] דשמעינן (כ"י"ש): [לד] חייב בששחטן שלא (כ"י"י): [לה] ל"ל אלא דבי (ש"מ): [לו] ל"ל בדבוחתה (ב"ב"ש):

[לז] עוד לבעלים לשם כל"ל (וגרסינן): [לח] ל"ל במצורע (בבב"ש):

עין משפט נר מצוה

כא א מ"י פט"ו מהל' פסח"מ הלכה יא:
כב ב מ"י שם הל' כ:

—❧—

תורה אור השלם

1. איש איש מבית ישראל
אָשר ישחט שור או כִּשֶׁב או עז
במזבֿח או אֲשֶׁר ישחט מחוץ
למִזְבֿחַ:
2. וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא
וּבְיָבוֹא לְהִקְרִיב קָרְבָן לַיהוָה
לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יִחֻשֵׁב
לְאִישׁ הַהוּא דָם יִשְׁפֹךְ וַתָּבֵרַת
הָאִשׁ נִהְיָה מִקְרֵב עֲמֹה:
רקרא יו, ד

—❧—

הגהות הב"ח

(א) גבי א"ר נתמן ב"י משום:
(ב) רש"י ד"ה ה"ג לעולם וכו'
ולשמו מספר טעות כמנו:
(ג) ד"ה ור"א היא וכו' ועולה
לבעלים לשם חובה: (ד) ד"ה
מ"ש וכו' כקמייתא הס"ד ואח"כ
מ"ה הא אמאי כו' ומאי קושיא,
וכי' כדאוקמא בקושיותא לעיל:

—❧—

מוסף רש"י

שחטן מחוסר זמן בבעלים.
קודם שיכלו כשנעת ימי פסיתקן,
דל"ן אשם אלא כמיר טמא (מחזות)
: (מח):